

רב"ט קצף אהרון (אהרליה)

3706112

בן צילה וזאב

נולד ב- ז' אייר תשכ"ג 30.4.1963

התגייס לצה"ל ב- 21.1.1982

שרת בחטיבת "גולני" (1)

נפל ב- כ"ה טבת תש"ס 2.1.2000

כתוצאה מפציעה

במלחמת "שלום הגליל".

קצף, אהרון (אהרל'ה)

בן צילה וזאב. נולד ביום ז' באייר תשכ"ג (30.4.1963) בתל אביב, בן שני להוריו, אח ליעל, דורית, גליה ועוזי.

אהרון, שבני משפחתו וחבריו נהגו לכנות "אהרל'ה", גדל בתל אביב ולמד בבית-הספר היסודי 'ישגב'. בילדותו היה חניך ופעיל בתנועת הצופים. ילד אהוב, עליו ושובב.

בגיל 15 בחר אהרל'ה לגור בקיבוץ יפעת, שם למד בבית-הספר התיכון האזורי. באותה תקופה גם תיכנן את עתידו והביע את רצונו לחיות בקיבוץ לאחר השירות הצבאי. אהבתו הרבה לבעלי חיים ותחביבו, רכיבה על סוסים, מצאו את ביטויים בהשתתפות בתחרות ה'סוסיאדה' שנערכה בקרבת הקיבוץ. נוסף לאלה הצטרף

ללהקת הריקוד של הקיבוץ והשתתף בהופעותיה. מלבד הרכיבה על סוסים והשתייכות ללהקת הריקוד של הקיבוץ, הרבה אהרל'ה לצאת לטיולים ברחבי הארץ, לצלם ולרכב על אופניים.

לאחר כשנתיים שב אהרל'ה לתל אביב וסיים את לימודיו בבית-הספר התיכון 'רוך' בעיר. הוא צמח והיה לעלם תמיר, גבה קומה, יפה תואר, כחול עיניים עם חיוך תמידי על השפתיים.

בחודש ינואר 1982 התגייס אהרל'ה לצה"ל ובחר לשרת כלוחם בחטיבת 'גולני'.

הוריו מספרים, כי "באחד המסעות בצבא נקע אהרל'ה את רגלו, שגובסה בגלל נקע הליכה. אמרו לו שהוא לא עולה ללבנון בגלל הגבס. לקח אהרל'ה מספריים, גזר את הגבס ועלה ללבנון עם כל החבורה. - זאת תמצית אופיו של אהרון-אהרל'ה."

רואי, חברו לגדוד, מספר כי "אהרל'ה היה חייל שהתבלט בכושר מנהיגות והיווה דמות מרשימה למפקדים. תכונות אלו באו לידי ביטוי בחוש הומור ובניתוח של כל נושא ועניין. עם פרוץ מלחמת שלום הגליל, כאשר הגיע הגדוד ללבנון, ידע אהרל'ה לאחד את חבריו בתבונתו ובמורל גבוה."

ביום 4.8.1982, במהלך מלחמת שלום הגליל, השתתף אהרל'ה בפעילות קרבית במחנה הפליטים בורג' אל-ברג'נה, הסמוך לביירות בירת לבנון, ונפצע באורח קל מפגיעת קליע בירכו. ברגעים שלאחר הפציעה, כשנפרד מהחברים ומהמפקדים, הרגיע את החבורה: "אל תדאגו, זה ממש לא כלום ובמהרה אשוב."

הוא נותח בבית-החולים 'שיבא', אך מיד לאחר-מכן מצבו הידרדר והוא שקע בתרדמת שנמשכה שנתיים וחצי. מאז, אושפז במספר בתי-חולים סיעודיים ולמרות שלפרקים חלה הטבה מסוימת במצבו, הוא לא הצליח להתאושש.

ביום כ"ה בטבת תש"ס (2.1.2000), לאחר שחלה החמרה במצבו, נפטר אהרל'ה במרכז הרפואי 'רעות' בתל אביב.

בן שלושים-ושש היה במותו. הוא הובא למנוחות בבית-העלמין הצבאי בקרית שאול. אהרל'ה הותיר אחריו הורים וארבעה אחים ואחיות. לאחר מותו הועלה לדרגת רב-טוראי.

החטיבה בשלום הגליל

חטיבת גולני במלחמת לבנון (1982-1985)

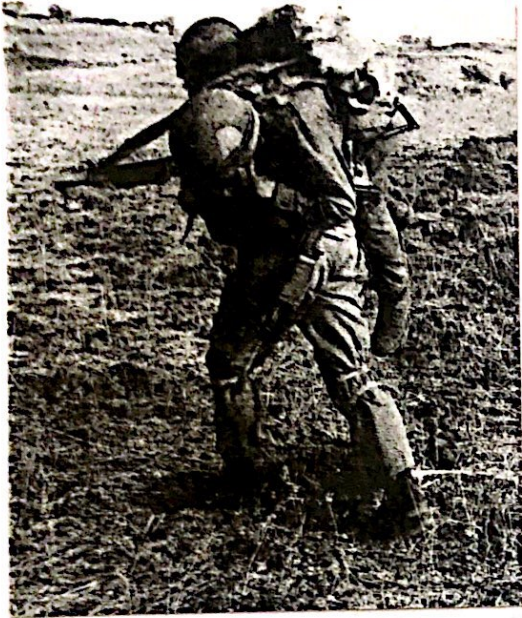
במבצע "שלום הגליל" (יוני-ספטמבר 1982) היו לחטיבת גולני 46 חללים, אך המלחמה לא תמה. במשך שלוש שנים נוספות, מסתיו 1982 ועד קיץ 1985, נטלו חיילי החטיבה חלק ב"מלחמת לבנון" ובתהליך הפינוי הממושך והאיטי מדרום-לבנון. תחת פיקודם של אל"מ עמנואל הרט (1982-1984) ואל"מ צבי פולג (1984-1986) ניהלו חיילי גולני מאבק עיקש ועקוב מדם ב"טרור הפלסטיני" מחד גיסא וב"טרור השיעי" מאידך גיסא. היתה זו תקופה קשה של פעילות מבצעית, פעולות בט"ש ומנע, שגרת כוננות גבוהה ו"אצבע על ההדק", כאשר "ילדי ה"אר.פי.ג'י" ו"מטעני הצד" ו"מכונות התופת" גבו מחיר דמים יקר מכוחות צה"ל בדרום לבנון. יחד עם חיילי צה"ל האחרים נסוגו חיילי גולני תחילה ל"קו האנלי" והחזיקו בו, ואח"כ ל"קו הזהרני" והחזיקו בו, ולבסוף חזרו בתחושת הקלה ל"קו גבול הצפון" ולדצועת הבטחון שהוקמה מצפון לו. יחד עם חיילי צה"ל האחרים יצאו ל"חופשת מולדת" במשאלת "ספארי" או בדרך האוויר, במסוקים למנחת מיוחדת שהוקם ליד מפקדת המתנה ב"מחנה שרגא". תוך כדי מאבק יומיומי מתיש במשך שלוש שנים (1982-1985), המשיכו חיילי החטיבה להתאמן והצליחו לשמור על רמה מבצעית, משמעת וגאוות יחידה גבוהים במיוחד.

מפת קרבות מלחמת 'שלום הגליל'

אימונים

סחיבת פצוע

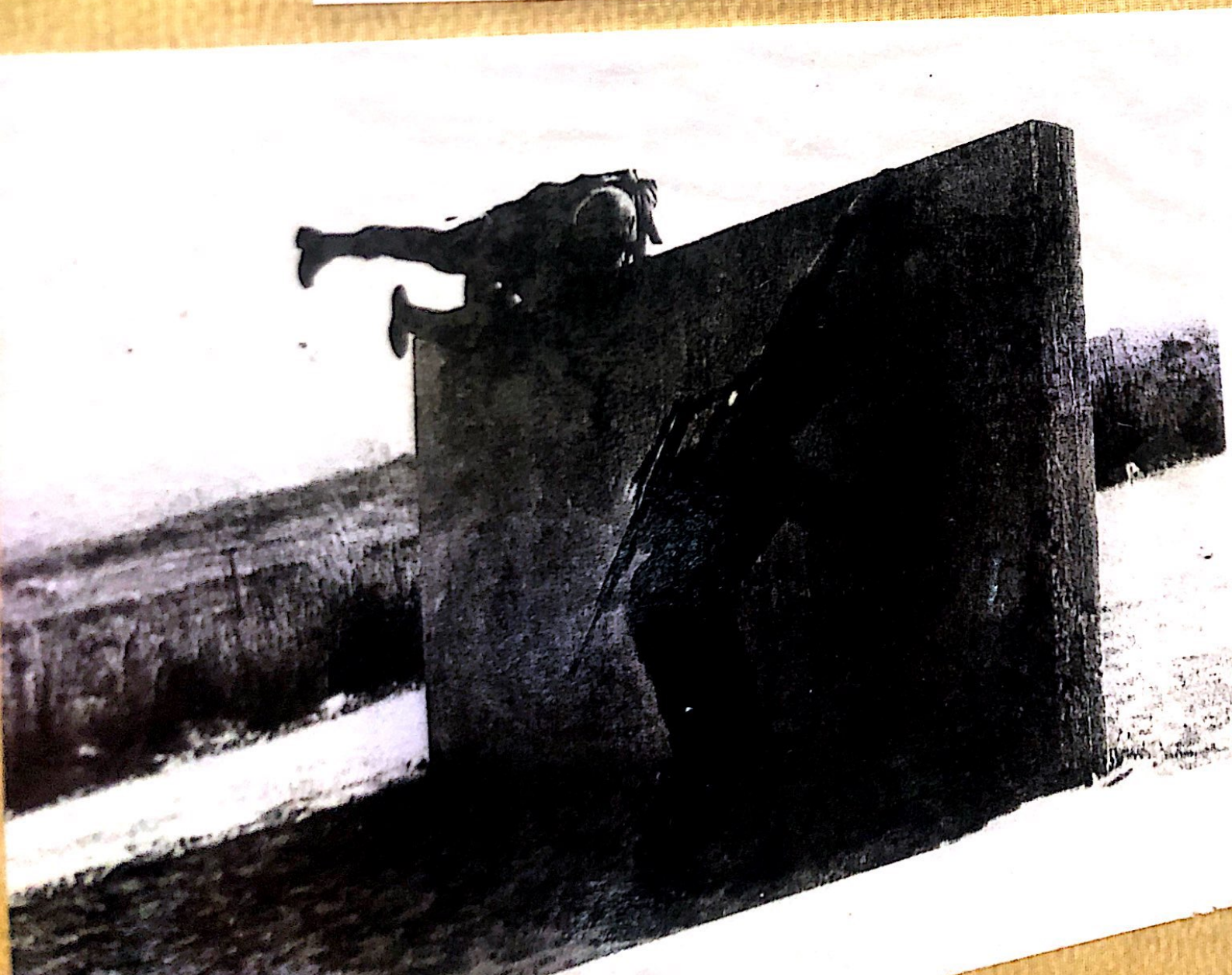
במטווחים

תרגיל

מסלול מכשולים

מלחמת שלום הגליל

במוצאי-שבת, 24 ביולי, נוכח ההטרדות הבלתי פוסקות מצד המחבלים חשולטים על מבני נמל התעופה, הוחלט להתקדם לעומק השדה ולחשתלט על בגיין שירותי ההצלה. כוח בראשות חמח"ט, שכלל את לוחמי "ברק", "גדעון", ופלוגה נוספת, התקדם לכיוון היעד והשתלט עליו בקלות יחסית, המחבלים ניהלו קרב נסיגה וחשייתה. הם ירו מן הצד, זינבו בכוחותינו וברחו. כך לסירוגין.

במקביל פעל כוח של "הבוקעים הראשון", אשר התקדם במקביל לכביש החוף (מזרחית לו), ותפס מאחז חדש, כקילומטר אחד מצפון למוצב הקידמי שבו שהו הכוחות עד תחילת הפעולה. ממאחז זה חמשיכו לוחמי "ברק", מחוזקים בפלוגת טנקים, עד לקצה המסלול המערבי, החולש חיטב על מחנה הפליטים אל-אוזעי. כל זאת – בליל יום ראשון.

עם שחר חשתלטו לוחמי "ברק" על טרמינל נמל-התעופה, והחלו לסרוק את המבנים שלידו. בד בבד התקדם כוח בפיקוד חסמח"ט (לוחמי "הבוקעים הראשון" והחח"ן), ניקה את הקצח הצפוני של נמל התעופה ממוקשים, וניהל קרב עם המחבלים, במהלכו נהרגו שישה מחבלים ונישבו שניים.

בצהרי יום ראשון, 25 ביולי, יוצב הקו החדש באורח חלקי. חמשימה הבאה היתה להשתלט על גבעת החמרה (שטח פתוח ממערב לבורג' אל-ברג'נא וממזרח לאל-אוזעי), אשר חלשה על כל מוצבי כוחותינו לכיוון דרום, על מחנות הפליטים חיי-א-סלום ובורג' אל-ברג'נא, וחיוותה קרש קפיצה מצויין למהלך הבא בבירות, אם וכאשר יוחלט עליו.

חמשימה הוטלה על גדוד "ברק", שכוחותיו התארגנו במחירות ועד שעות אחר-הצהריים של יום ראשון פשטו על הגבעה והתיישבו בה. קרב פנים אל פנים לא היה, אולם ארטילריה כבדה שירדה באזור היקשתה על תנועת הכוח. לוחמי הגדוד גילו על גבעת החמרה טנקים, מצבורי טילים, בונקרים עמוסי תחמושת ומאחלים מוסווים.

עתה הושלם ייצוב הקו החדש, והאחריות עליו הוטלה על גדוד "ברק". בימים הבאים נמשכה מלחמת ההתשה, שהתבטאה בארטילריה ובירות צלפים.

ההפרות החוזרות ונישנות של הפסקת האש מצד הסורים והמחבלים, הובילו לקבלת החלטה ב-3 באוגוסט על פעולת התקדמות נוספת של כוחותינו לעומק מערב בירות. היתה זו פעולה משולבת בארבעה צירי התקדמות.

כוחות גולני התקדמו מגבעת החמרה לכיוון "השכונה" (החלק הדרומי של שכונת שיח-דהרה), המחנה הצבאי ושכונת שיח-דהרה עצמה.

וכך פעלה החטיבה:

לוחמי "ברק" ופלוגת טנקים כבשו שני מוצבי מחבלים בשעות הלילה ונערכו בהם. משהושלם מהלך זה נכנסו כוחות "גדעון" והסיירת לפעולה. בתום פעולת איסוף מודיעין, התקדמו כוחות "גדעון" בפיקוד המג"ד החדש צין, והחלו מנהלים קרבות אש עם סורים ומחבלים שהתבצרו בשכונה. במקביל נע כוח הסיירת לעבר המחנה הצבאי, וגם שם החל ירי. לקראת השעה 7 בבוקר, הושלמו המשימות והיעדים היו בידי כוחותינו. במהלך הקרבות נהרג חייל אחד ונפצעו ארבעה.

משעות הבוקר המוקדמות של ה-4 באוגוסט הנחיתו הסורים והמחבלים ארטילריה כבדה ומרוכזת לעבר היעדים החדשים שבידינו. הארטילריה נפלה גם באזור הדרומי יותר, בסביבות נמל התעופה. שני נגמשי"ם של "הבוקעים הראשון" ושל הסיירת נפגעו מפגיעות ישירות וכמה חיילים נפצעו.

בהתייעצות מפקדים הוחלט שגדוד "גדעון" יהיה אחראי על גיזרת "השכונה" ואילו פלוגת העורב תתמקם במחנה הצבאי. שאר הכוחות שפעלו בשטח בקרבות הלילה, נערכו לתנועה בחזרה לגיזרת נמל התעופה.

במקביל לתזוזת הכוחות, החלה ניחתת אש עזה של מרגמות 81 ו-120 מ"מ מכיוון בורג' אל-ברג'נא. אחד הפגזים פגע בנגמ"ש של "ברק", אשר חנה ביחד עם נגמשי"ם וטנקים נוספים במוצב שמצפון לגבעת החמרה. מן הפגיעה הישירה נהרגו ארבעה חיילים ונפצעו אחרים. החובש הפלוגתי חש קדימה כדי לחלץ את הנפגעים ונהרג במטח האש הבא. לידו נהרגו עוד חיילים, שאף חם מיהרו לעזרת חבריהם הפצועים. במוצב שני, הנמצא אף הוא באותה גיזרה, נהרגו ונפצעו חיילים נוספים כתוצאה מן האש הקטלנית הנורית מבורג' אל-ברג'נא. בסך-הכל נהרגו בגיזרה זו 13 חיילים, 9 מהם חיילי פלוגה ג' של "ברק".

תדהמה ויגוו נפלו על הגדוד ועל החטיבה כולה ביום ה-4 באוגוסט 1982.

מפקד הפלוגה מספר

מספר מפקד פלוגה ג', נמרוד רן:

"למחרת הפעולה השאירו אותנו להחזיק את חסו ב'פיתות' (מוצבים דמויי פיתות), שהוקמו בלילה. לקראת אחרי הצהריים החלו לירות טילי וסאגרי. טנק אחד שרף איתנו נפגע. אחרי הצהריים התחיל פתאום טיווח מדויק על הפיתות. בדיועד חתברר שהיתה זו סוללת מוגנת של הסורים. יש אומרים שהיא ירתה מרפס מאתאן.

"מה שתוספל איתנו היתה הרגשת חוסר האונים, אני אמרתי את זאת גם למשפחות השכולות, אם חיינו חולקים אל הבתים היינו סופגים נפגעים, היו לנו קורבנות. אני בטוח בזה, אבל לא היה מצב של חוסר אונים. כי אנחנו סומכים מאד על קושר הלחימה שלנו וסומכים מאד אחד על השני. "אבל מאן היה מצב שבו אתה ניצב עם מבשרי חסר, היו גילויי גבורה של טיפול בפצועים. כמו בועז שמואל למשל, שתוך כדי ההפגזה רץ לטיפול בפצועים, בועז ואני רענו מהמוצב שלנו לתילי (גבירצמן ז"ל), המ"פ של חשיריון, כדי לעזור לו. מאאנו אותו על הטנק, ראיתי בפירוש שהבויאדם הזה גמור. אמרתי: 'בועז, בוא', אבל הוא לא הסכים לוותר, הוא ניסה לחצות את חיינו. אחריכך חזר למוצב שלנו וקיבל פגיעה מכנ ונחרג.

"תאש חזו, האש הארטילרית המדויקת התחילה בשעה 4.30 ונמשכה למעלה משעה. בדבר כזה לא נתקלנו בכל מלחמת. זה היה טיווח מדויק ומסודר ולא יכולנו לעשות שום דבר, הוא לנו טנק, אבל לא היה על מה לירות, כי חירי לא עזר כמעט."

גם בימים תבאים לא שקטה הגיזרה, והיו תקריות לא מעטות של חילופי אש ארטילרית ושל ירי צלמים.

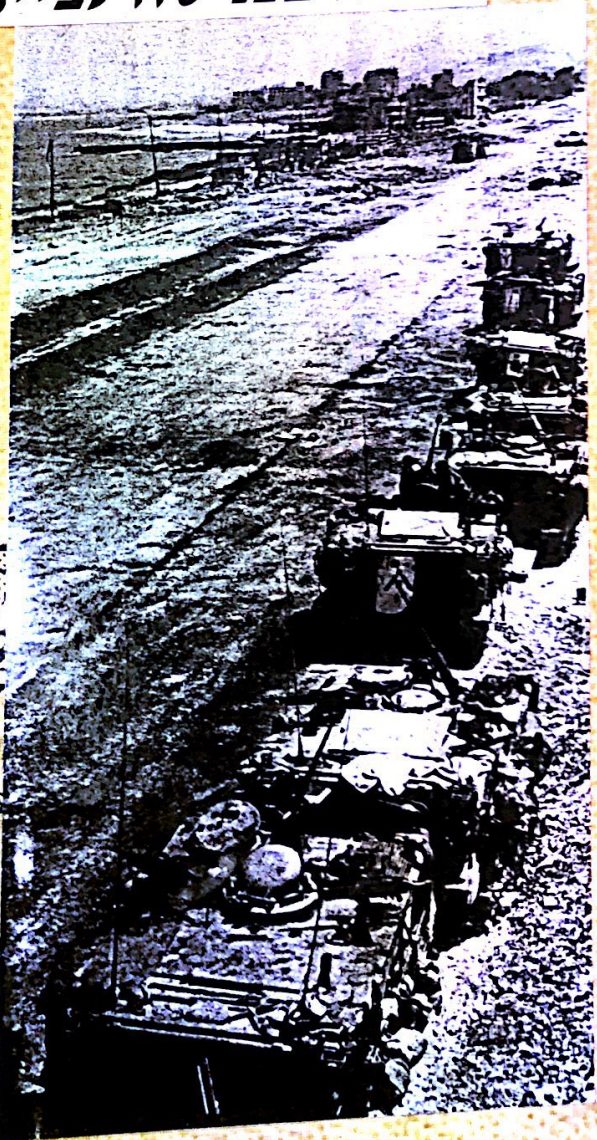
ביום חמישי, 2 בספטמבר, נפרדח חטיבת גולני מגזירת ביירות, במיסדר צבאי שערכו כוחות החטיבה בשטח נמל התעופה הבינלאומי של העיר. במשך ימים מספר עסקה החטיבה בהתארגנות (לראשונה מאז פרוץ הקרבות ב-6 ביוני), ואז נקראה למלא משימות חדשות בלבנון.

חיילים על רקע ביירות

שיירה בכניסה לביירות

ביירות

ביירות — "פאריס הקטנה" שירדה מגדולתה

ביירות היא עיר צומת חשובה. בתקופה שלאחר מלחמת העולם השנייה זכתה העיר לתנופת פיתוח גדולה, והיתה לבירת לבנון העצמאית. ממזרח לעיר נשפך לים נחל ביירות, היורד מהר הלבנון ומביא עימו סחף רב.

באוכלוסייה של ביירות מיוצגות כל הכתות חדתיות המרובות שכלבנון: מוסלמים סוניים, נוצרים אורתודוקסים, ארמנים, נוצרים מארונים, מוסלמים שיעים ואף יהודים. עד מלחמת האזרחים ב-1976 התפרנסה ביירות בעיקר מסחר חוץ העובר בנמלה, שחלק גדול ממנו הוא סחר מעבר לסוריה, לממלכת ירדן, לעיראק ולאיראן. כמעט כל סחר החוץ של המדינה מרוכז בביירות. בימי גדולתה היא היתה מרכז חשוב מאוד לבנקאות ולמסחר במטבע זר ובזהב, וגם מהפז לסמים לכל המזרח התיכון.

חתפתחותה של ביירות כמרכז כלכלי ותרבותי חשוב גרמה לגידול מואץ ביותר של העיר. בשנת 1974 מנתה ביירות כ-900 אלף נפש, ביחד עם תושבי מחנות הפליטים והפרברים שבקירבתה.

בירת לבנון היא עיר חדשה, והשפעה אירופית ואמריקנית ניכרת במבנה העיר. בקווי הרחובות הישרים שלה, ובסגנון הבניה החדש. בשנים 1945-1975 הוקמו בה אלפי בנייני מגורים ומשרדים חדשים, ובחס בתי מלון מפוארים. בתקופה זו היתה ביירות מרכז השעשועים הגדול ביותר במזרח התיכון והיא זכתה לכינוי "פאריס הקטנה".

מלחמת האזרחים פגעה קשה בביירות: מרכז השעשועים והתיירות התמוטט, נמל ביירות שותק בחלקו ואלפי אנשים שניהלו בעיר את עסקי התיווך והמסחר, עזבו את המדינה. במקביל הלך וגדל מספר המובטלים בעיר.

מאז ועד היום לא התאוששה בירת לבנון. עליית כוח השפעתם של המחבלים והאחיזה שהם קנו לעצמם בחלקה המערבי של העיר, גררו פעולות איבה בלתי פוסקות בינם לבין הנוצרים המרוכזים בחלק המזרחי. אווירת המלחמה הזו "הבריחה" את התיירים והחידה מגדולתה את "פאריס הקטנה".

עדויות על מציאותם של יהודים באיזור ביירות יש כבר מהמאה השנייה לפני הספירה. מתחילת המאה ה-20 גדל והתפתח הישוב היהודי בהתמדה. בשנת 1939 נחשבה קהילת ביירות למאורגנת שבהקילות לבנון וסוריה. יהודי ביירות היו שייכים ברובם למעמד הבינוני, ולאחדים מהם היו משרות גבוהות בממשלה. בשנת 1970 היו 6000 יהודים בביירות, ויש להניח שמספר דומה קיים גם היום.

ייל גולס בתצפית על שכונות מערב ביירות

לוחמי גולני בשדה התעופה בביירות

דברים בשם אומרם

הרמטכ"ל, רב-אלוף הפאקל איתן, בשיחת-עם חיילי החטיבה באחד-המוצבים הקידמיים, ליד נמל התעופה של ביירות:
"פרצוני לשבח את לחימתכם. אתם ממשיכים מסורת מפוארת של חטיבת חי"ר מעולה. אין חיילי חי"ר כמוכם בעולם, והאמינו לי – את החילות בעולם המערבי אני מקיר."

אלוף פיקוד הצפון, אלוף אמיר דרורי, במיסדר הפרידה של החטיבה בנמל התעופה של ביירות:
"אני אפטר היה להשיג את יעדי מלחמת 'שלום הגליל' ללא הקורבנות של גולני. בכל פעם שהיינו זקוקים לחיילים מעולים לביצוע משימה קשה – פנינו לחטיבה. והיא לא הכזיבה. אתם בהחלט ראויים לקודמיכם. הוכחתם פעם נוספת שאין כמו גולני."

מפקד החטיבה, אלוף משנה ארוין, בראיון ל"במחנה":
"אין לי מלים לתאר את חיילי גולני. הם צעירים בגיל, אך מבוגרים בנפשם. לא עשינו הכנות מיוחדות למלחמה, אבל הם קיבלו אותה בצורה בוגרת וידעו לדחוק את השכול והכאב על אובדן חברים בזמן הקרב ולהמשיך קדימה. הם ידעו להסתער תוך הדחת הפחד. בשוך הקרבות הם התגלו במלוא אנושיותם כאשר ניצלו את מרבית זמן החופשות הקצרות לביקור חבריהם הפצועים והמשפחות השכולות. יחידה צבאית נבחרת במבחן המלחמה, ובכל המבחנים בעבר וגם במלחמה זו עמדה החטיבה בצורה טובה מאוד. יוצאת מן הכלל – את זאת אני מרשה לאחרים להגיד."

המח"ט משבח את חייליו

המח"ט על חיילי גולני:

"אין כמוהם בעולם. הם פשוט נהדרים!"

- במלחמה הנוכחית ביצענו את התרגיל החטיבתי המיועד, אלא שתרגיל זה היה "על רטוב"...
- לכל אורך הקרבות לא איבדו חיילי החטיבה צלם אנוש. יש לי עליהם רק מילים טובות. הם עשו את כל מה שחשבתי שהם מסוגלים לעשות ובצורה הטובה ביותר.
- הלכנו בתיכונם רב, באילתור וביוזמה, תוך ניסיון להביא פתרונות לא שיגרתיים לבעיות השונות.
- המשימות העיקריות שהוטלו על גולני היו המהלכים הקשים ביותר של המלחמה, ועוד ידובר בהם הרבה.

פעמיים פגשתי את מפקד החטיבה במרוצת הקרבות. לראשונה היה זה ביום התשיעי למלחמה, על חוף ימה של ביירות, קילומטרים אחדים לפני נמל התעופה הבינלאומי שלה. היה זה לאחר שהחטיבה השלימה אחת לאחת את משימותיה בכל גזרות הלחימה, והמתינה למשימות נוספות, שאכן לא איחרו לבוא. על ספסל עץ רעוע, מתחת לסככה מאולתרת, פשט אלוף-משנה אריון את חולצתו והפקיר את גופו לקרני השמש. מאז חצה בראש כוחות החטיבה את גדר הבטחון ליד מנרה, היתה זו הפעם הראשונה שהמח"ט טעם את טעמה של מנוחה.

בפעם השניה פגשתי בו בחפ"ק החטיבתי, שהתמקם בשלד בנין בשיפולי גבעה החולשת על נמל התעופה והעיר ביירות. על מרפסת אחת הקומות המשכנו את שיחתנו, כאשר ברקע נראית ונשמעת הפגזה ארטילרית כבדה. לקראת סוף הראיון נפגע לנגד עינינו הנגמ"ש של "גדעון" מפגיעה ישירה של קטיושה, וארבעה חיילים נהרגו. המח"ט התקשה להסתיר את יגונו. לבד משיחות במכשירי הקשר, נתעטף בשתיקה כבדה ועצב נשקף מעיניו. גם שאר המפקדים והקצינים בחפ"ק חיו המומים. בקרבות כבדים לא היו לגולני ארבעה הרוגים. והנה טיל קטיושה אחד שבאורח נדיר פגע פגיעה ישירה בנגמ"ש, קיפד את חייהם של ארבעה.

אל"מ אריון הוא "יצייר" חטיבת גולני. כמו מח"טים שקדמו לו, "נולד" אריון בחטיבה כטיירון, ועבר את כל השלבים: קורס מ"כים וקורס קצינים, מינוי כמפקד פלוגה ומספר שנים מאוחר יותר כמפקד גדוד. מינוי כמח"ט גולני היה חלומו הגדול, ומשהוגשם הדבר והוא בן 34 בלבד, לא היה גבול לשמחתו.

המח"ט, כיום בן 35, חיפאי, נשוי ואב לשני ילדים. בשנתיים האחרונות הקדיש את כל כוחו ומירצו להעלאת כוחה המבצעי של החטיבה ולשיפור משמעותי ברמת מיומנותו של החייל. של הפרט. כמעט כל לוחמי החטיבה מלירים אותו. הם "נותקלו" בו פעמים רבות באימונים, בקו ובבסיסי הקבע. קולו חשקט פאילו סותר את לחישותו, כושר קבלת ההחלטות שלו ותיפקודו במצבי לחץ. עדות טריה לכך היא מלחמת "שלום הגליל". מאז שבת, 6 ביוני, נשמע קולו הבוטח של אריון כשהוא בוקע ממכשירי הקשר החטיבתיים. מאז מאות אלפי פעמים הוא חילק הוראות, שאב מידע, ניווט בין חלונות וחוליקים לעבר היעדים. בהובילו את הכוח המערבי של החטיבה, פרץ המח"ט בראש לוחמיו לעיף צידון, ומאוחר יותר צפונה לדאמור ולכפר סיל. עם הפלת הפסקת האש נע בראש החטיבה כדי לחלץ גדוד שוריון ש"נתקע" באזור בחמדון ולפרוץ את ציד בייחוד דמשק בצומת בחמדון ובגבעות שבאיזור עלי.

שאלה: מה חיו המשימות העיקריות שחוטלו על החטיבה במלחמה זו?
תשובה: שתי משימות עיקריות היו: לחשתלט על רכס ארגון ועל מבצר הצפור, כדי לאפשר כניסת כוחות דרך גשרי החרדלה, אוגוף עמוק דרך גשרי עקיה והתייצבות בעורף נבטייה; ירידה לכיוון ציר כביש חחוף, טיהור הצירים לעבר צידון, לחימה במחנה הפליטים עין-על-חילווח ותנועה לעבר נמל התעופה של ביירות. מאוחר יותר נקראה החטיבה למלא תפקיד מכריע בפריצה לציר ביירות-דמשק באזור בחמדון ועליי.
ש: האם לא חיו לך חששות לפני תחילת המבצע? האם בטחת בכל מאת האתוים בחייליך הצעירים, שלרובם היתה זו טבילת אש ראשונה?

ת: לא חיו לי חששות. אחרי שעורכים כל כך חרבה אימונים, אתה מגיע לשפה משותפת עם המפקדים, ואתה מעצב חיילים המבירים את המקצוע. מה שקרה הוא, שבמלחמה הנוכחית ביצענו את התרגיל החטיבתי המיועד, אלא שתרגיל זה היה "על רטוב", בשיטתך עם חיל האוויר, שיריון וארטילריה.

חשבתי, כיצד יסתדרו הבחורים הצעירים, שזו לחם טבילת-אש ראשונה. בעיקר שאלתי את עצמי כיצד יקבלו את היפגעות חבריהם בקרב. ואני חייב לציין שהם קיבלו זאת בצורה בוגרת, ולמרות שאצל כל אחד נותר משקע, חרי כלפי חוץ הם גילו גחישות. אני רוצה לציין נקודה נוספת: לכל אורך הקרבות לא איבדו חיילי החטיבה צלם אנוש, וגם כאשר לכדו שבויים לאחר מכה כואבת, חתנהגו אליהם לפי הנורמות המקובלות. באיזור הלחימה נתקלנו לא אחת בבתיים ובווילות, שלא היו מביישים שכונות פאר בישראל. תושבי הבתים חללו ברחו והבתים, עם כל העושר שבתוכם, נותרו פרוצים. חיילי החטיבה גילו בגרות, ואיש מהם לא נכנס לבתים שנעזבו. זה מה שמוכיח, כי הבסיס החינוכי שניתן לחם בחטיבה, היה בסיס איתן וטוב.

ש: בעידן טכנולוגי כה משוכלל (חיל האוויר וביצועיו, ארטילריה ושיריון מתוחכמים וגם חיל הים המסייע בהרעשה), האם לא נדחק מעט מקומו של החי"ר?

ת: בדיוק ההיפך הוא הנכון. המלחמה הזו הוכיחה והמחישה, כי בלי החי"ר אי אפשר לנהל את הקרב. הדוגמא הטובה ביותר היא הקרבות שניהלנו בכביש דמשק-ביירות. עד שלא הגיעה החטיבה, לא הצליחו הכוחות האחרים להגיע אל הכביש.

ש: מפקדים צעירים, בני 22 ו-24, הוליכו את יחידותיהם לביצוע המשימות השונות. מנין שואב הסגן הצעיר את כושר הפיקוד, שבא לידי ביטוי בלחימה קשה, משובשת לעתים, ובמצבי לחץ לא מעטים?

ת: אפתח בכך שלא התאכזבתי לא מהחיילים ולא מהמפקדים. המלחמה הוכיחה שכל מה שעשינו בשלבי הכנת החטיבה ללחימה אפשרית, היה בכיוון הנכון. גם מינויי המפקדים הוכיחו את עצמם. כל אחד מהמפקדים הוכיח בטחון, הן כלפי פיקודיו והן כלפי מפקדיו. ההכרה במשימה, האמון באנשים שלו וההכנה הנפשית הנאותה – כל אלה הכשירו את המפקדים והפכו את כושר הפיקוד שלהם למרכיב טבעי כמעט באישיותם.
ש: מה מאפיין כיום את הלוחם בגולני?

ת: לוחם בגולני הוא כמעט "סופרמן". הוא שולט לפחות בשלושה כלי נשק, שאותם הוא יכול לתפעל בכל רגע. הוא מסוגל להפעיל בצורה מיומנת עוד שני כלי נשק נוספים. חייל בגולני הוא כזה שרוצה להיות בחטיבה. אחוז ההתנדבות הגבוה לחטיבה שאינה התנדבותית, הינו ההוכחה לרמה חגבוהה שאליה הגיעה גולני בשנים האחרונות. האימונים הרבים והאופי המיוחד של החיים בחטיבה מביאים להישגים, והופכים כל חייל למקצוען, המסוגל לפתור בעיות בעת מצוקה. דוגמאות רבות לכך היו במלחמה זו.
ש: כשאתה בוחן את גזרות הלחימה ואת היעדים השונים, האם לדעתך היה לחטיבת גולני תפקיד מרכזי במלחמת שלום הגליל?

ת: החטיבה קיבלה את משימותיה לנוכח ההכרה ביכולתה. מפקדי הצבא חשבו שגולני מסוגלת לעשות זאת בצורה הטובה ביותר, ולנו לא נותר אלא להוכיח שהם צדקו בהערכותיהם.

ש: מהם מאפייני הלחימה של גולני במלחמה בלבנון?

ת: הלכנו בתיחכום רב, באילתור וביוזמה, תוך ניסיון לחביא פתרונות לא שיגרתיים לבעיות השונות. עשינו חרבה עבודה משולבת עם יחידות אחרות מחוץ לחטיבה ובין יחידות בחטיבה, עשינו לפריצת דרכים עוקפות בלילה על מנת להפתיע את האויב מהעורף. הפעלנו את יחידת החטיבה רגלית על מנת לתפוס שטחים שולטים כדי לאפשר מעבר בטוח לשיריון. נקטנו בכל דרך "ממזרית וחצופה" על מנת להשיג את המטרה. את הטכניקה של כיבוש לפז סיל תיכננו כאן בחטיבה. לפיקוד לקח יומיים להשתכנע בצידקתנו, וחקרב הזה עוד יוכנס לספרי ההסטוריה הצבאית.

ש: עמדת בראש אחד הכוחות הפורצים ולא אחת היית נתון לסכנת פגיעה. על רקע זה תוכל אולי להסביר את המונח: "פחד". מה מרגיש חייל כאשר יורים עליו וכאשר פגזים נוחתים סביבו. ומה מניע אותו להמשיך.

ת: אני לא מניח שיש מישור שאינו מפחד. מי שלא מפחד – הוא לא נורמלי. כשנופל פגז לידך, אל תעמוד, תפוס מחסה. ומה שחשוב מאוד זה לשמור על קור רוח. גם אם אתה חושש, אסור שהדבר יבוא לידי ביטוי כאשר אתה מדבר בקשר. צריך להקפיד להיות שלוו כאשר נותנים פקודות. זה משרה בטחון על החיילים. רוב התקשורת היא דרך מבשרי הקשר, לעתים במשך ימים ארוכים, וחובה על המפקד לא להיכנס ללחץ מיותר כאשר קיימים בלאו הכי לחצים אובייקטיביים בשטח.

כשירים עליך קיים חשש בשלב הראשון. אחרי שאתה רואה שלא קרה כלום – קיימת הרגשת רווחה. ואז צריך לעבור במהירות לשיגרה. הרי לא קרה כלום, זה היה "כמעט". אז אתה מעכל את השלב של "הכמעט", לוקח אוויר וממשיך הלאה.

ש: האם יש בכוונתך להעניק צל"שים לחיילים מצטיינים?

ת: בעיקרון אני נגד צל"שים. אנו מתאמנים לקראת משימות אפשריות. ואני חושב שאם נותנים צל"ש, הרי הוא מגיע לכולם. כולם היו בסדר. עם זאת, הודעתי למפקדי היחידות שירכזו את שמות החיילים שלדעתם פעלו בצורה חחורגת מאמות המידה הכלל-צה"ליות. זאת מפיון שאם יוחלט, בכל זאת, לחלק ציונים לשבח – אני רוצה שבגלל עמדותי הקיצונית בנושא, גולני לא תקבל את המגיע לה.

ש: במהלך הקרבות חתפת ויכוח ציבורי בעד ונגד המלחמה ובעיקר על היקף יעדי הלחימה. מה דעתך על כך והאם אתה מעודד שיחות בנושא זה ביחידות החטיבה.

ת: הויכוח הוא לגיטימי, אך על העיתוי אפשר להתווכח. מכל מקום, הייתי מציע למתווכחים, בעיקר למתנגדים, שדבר ראשון יבואו לשטח, יסיירו בו ויראו על מה הם בעצם מדברים. שיראו מה העוצמה שהיתה יכולה להיות מופעלת נגדנו. להערכתי, כל דחיה נוספת היתה רק מגבירה את היערכות המחבלים בשטח.

אניני מעודד ויכוחים מהסוג הזה ביחידות, אם כי אני מונע שיחות בין החיילים. ויכוח אקדמי בעד ונגד המלחמה אינו פסול גם כאשר חיילים מנחלים אותו. עם זאת אסור לשכוח שהצבא הוא גוף מבצע, ולא גוף מחליט.

ש: יש אומרים שהוויכוח הזה פגע במורל החיילים.

ת: להערכתי, זה לא פגע במורל החיילים. הביצועים בשטח מוכיחים זאת. כולנו קוראים עיתונים, כל אחד יכול להתרשם ולהחליט בעד ונגד, אך כשזה מגיע לשלב של ביצוע – ממלאים את הפקודה ומשלימים את המשימה על הצד הטוב ביותר.

ש: מהי ההרגשה האישית שלך בתום המלחמה.

ת: ההרגשה האישית היא טובה. ההשקעה לאורך תקופה ארוכה בניכוש החטיבה ובשיפור יכולתה המקצועית, הוכיחה את עצמה במלחמה. למיטב הערכתי, שלוש המשימות העיקריות שהוטלו על חטיבת גולני היו שלושת המהלכים הקשים ביותר במלחמה הנוכחית, ועוד ידובר בהם רבות.

ש: ומה יש לך לומר לחייליך?

ת: רק מלים טובות. הם עשו את כל מה שחשבתי שהם מסוגלים לעשות ובצורה הטובה ביותר. אין לי ולו טענה קטנה אחת על אופן הביצוע שלהם. אני יכול רק לשבח, וזה כולל גם חוות דעת של כוחות אחרים שערים עבדנו. מפקדים באו אלי והביעו הערכה חמה על צורת תיפקודם של כוחות החטיבה. אני מאחל לכל מפקד בצבא שיהיו לו חיילים כאלה.

מה עוד אני יכול לומר אין כמותם בעולם. הם פשוט נהדרים.

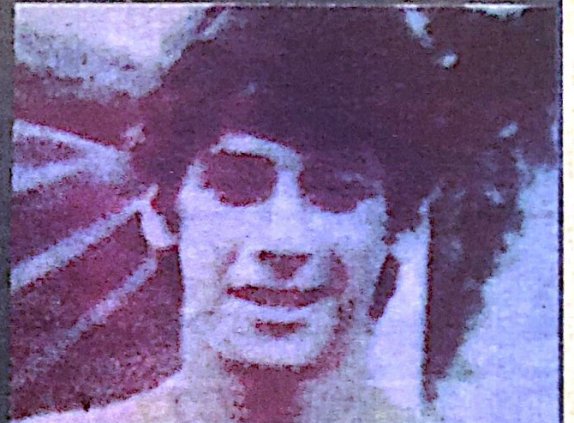
בבית-החולים

עם סגנו, גבי

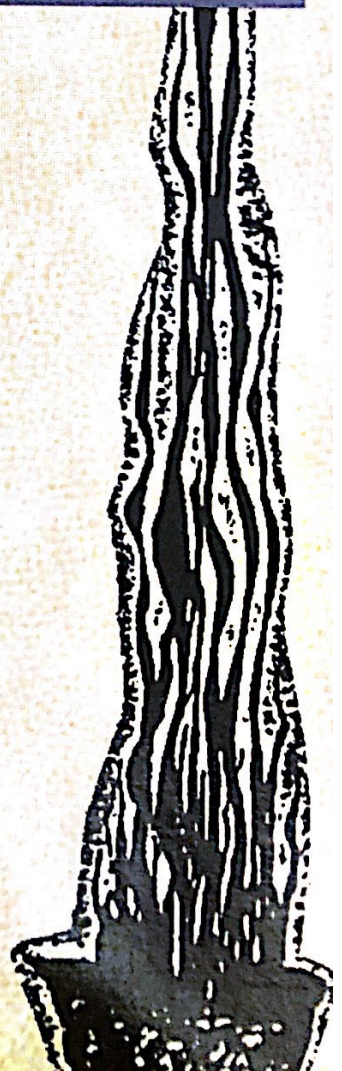
עם אלוף הפיקוד

החלל האחרון של מלחמת לבנון

17 שנה לאחר שופצע
בקרב בלבנון ונכנס
לתרדמת, מת שלושם
בלילה לוחם גולני, אהרון
קצף • אביו, זאב: "מידי יום
ישבתי ליד מיטתו, כמו אסיר"
• אורון מאירי, עמוד 9

רב"ט אהרון קצף

17 שנה אחרי

שנפצע בביירות

נפטר רב"ט

אהרון קצר

נפצע ברגלו באורח קל אך מייד לאחר שנותח הוא איבד את ההכרה ומאז היה במצב של תרדמת • אביו ביקר אותו יום-יום ובשלב מסויים אף הצליח לתקשר איתו • יובא היום למנוחות בטקס צבאי מלא בקריית-שאול

והעברתי אותו לבית-החולים ליכטנשט
טר בתל-אביב. שם השקיעו בו, האכילו
אותו ועשו לו טיפולים פיזיותרפיים, ואז
הצלחנו לתקשר איתו. הוא אהב לשמוע
את הגשמים, וכשהוא היה שומע אותם
הוא צחק.

„בשלב כלשהו השתפר המצב. הצלחנו
לתקשר איתו יותר והוא הסכים פעם להר-
ציא את הלשון ולהר-
צות לנו סימן חיים.
בשנים האחרונות לק-
חנו אותו בכל חג
הביתה. הוא היה אי-
תנו מראש השנה עד
שמחת תורה, והיינו
כולנו סביבו.

„יש לי הרגשה
שלא-עשו את המקסי-
מום כדי להציל אותו.
הבן שלי נכנס כשהוא
רק פצוע ברגל.

„ניסיתי להתלונן

במשטרה, פניתי לר-
מטכ"ל ראון, משה

לוי, ולמי שרק יכולתי, אך לא עשו דבר
כדי לחקור את הסיבות שהביאו למצב
הקשה שלו.

„שלשום בערב היינו בבית-החולים,
והוא נפטר. למחרת הייתי במשרד הברי-
אות ונתנו לי תעודת פטירה שלו.

„רציתי שהוא יוכר כחלל צה"ל ופניתי
לצה"ל והזכרתי להם את הפציעה שלו.
מייד הבינו כי מדובר בעניין רגיש וצודק
והכירו בו כחלל צה"ל. היום תיערך לו
הלוויה, כמו לכל חייל שנפל.

כתבנו עמיר רספורט מוסר, כי רב"ט
אהרון קצף יובא היום למנוחות בטקס צב-
אי, בחלקה הצבאית של בית-העלמין בק-
ריית-שאול.

מאת אהרון מאירי,

כתב „ידיעות אחרונות"

„17 שנה, יום יום, ישבתי ליד המי-
טה שלו. הייתי כמו אסיר שלא יודע
מתי הוא משתחרר. כל יום הייתי לידו.
ניסיתי לדבר אליו ולתקשר איתו.
כך סיפר אתמול זאב קצף, אביו של
החייל אהרון קצף מתל-אביב, החלל האח-
רון של מלחמת שלום
הגליל שמת שלשום
בלילה, 17 שנה לא-
חר פציעתו בקרב. בן
36 היה במוותו.

רב"ט אהרון קצף
היה חייל בגולני. במ-
הלך מלחמת לבנון,
באוגוסט 1982, הש-
תתפה היחידה של
אהרון בקרב בשכונת
בורג' אל-ברג'נה שב-
פרברי ביירות. אהרון
ניסה לשפר עמדות,
ונפגע מכדור ברגל.

הוא הועבר במצב

קל לביתו 20 בבית החולים בתל-השומר.
שיחור האב: „הוא התקשר הביתה וא-
מר לא לדאוג ושהוא נפגע קל. הכניסו אר-
תו לחדר ניתוח. מייד לאחר הניתוח הוא
איבד את ההכרה. ניסינו במשך כל השנים
לתקשר איתו ולנסות לדבר איתו.

„בהתחלה העבירו אותו לבית לוינשט-
יין ברעננה ושם הוא שכב בלי לזוז. אמרו
לנו שהוא במצב של קומה (תרדמת) ואין
לו יותר סיכוי.

„כל יום הייתי מגיע אליו. המצפון שלי
לא נתן לי ללכת משם. תמיד רציתי להי-
ות לידו ולראות אם מצבו משתפר והוא
יוצא מהמצב שבו הוא נמצא.

„לאחר שלוש שנים הוצאתי אותו משם

**האב: אחרי
הפציעה הוא
התקשר הביתה
ואמר לנו לא
לדאוג, שהוא
רק נפגע קל**

רב"ט אהרון קצף שנפצע במלחמת לבנון – למנוחות

עשרות אנשים השתתפו אתמול בהלווייתו של רב"ט אהרון קצף ז"ל, שנפטר 17 שנה לאחר שנפצע במלחמת לבנון.

הלוויה, שנערכה בבית העלמין הצבאי בקריית שאול, התנהלה בשקט ובין הסופדים לקצף ז"ל היה מפקד חטיבת גולני, אלוף משנה זכאי ורואי קליגר, חברו של קצף מהסדרונות. אהרון ז"ל נפצע בתחילת מלחמת לבנון, והיה במשך תקופה ארוכה בחוסר הכרה. בשבוע שעבר חלה – ונפטר בבית חולים סיעודי בתל-אביב, כשהוא בן 36 וחצי.

חבריו מהצבא, ששידתו עמו בגולני, נפגשו שוב בלוויה לאור 17 שנה "המנות שלו ורק אותנו 17 שנה אחורה", הם אומרים, "מה שהביא אותנו לכאן זה המצפון". עומרי רוטמן, חבר מהסדרונות: "הוא היה בראש מעל לכל. הוא היה שובב, תמיד שמח, תמיד מחייך, הוא היה ברמה אחת מעל כולנו".

אסף חיים

הם

הרגו

לי

את

הילד"

אהרל'ה קאץ ז"ל.
אמו: "לא ידענו האם
הוא מודע למצבו.
וזה היה הסבל
הגדול ביותר"

מתוך ידיעות אחרונות

5.1.2000

ונגמר, "אומרת צילה, "הייתי חיה יותר בשלום עם עצמי, וגם עם אלה שאף פעם לא נתנו את הדין. אין לי שום עניין להיחשף בתקשורת. אני מתראיינת היום רק בגלל שאני חייבת לומר שוב ושוב: שחטו לי את הילד".

■ ■ ■

אהרל'ה קצף נולד בתל-אביב, באפריל 1963, אחר מחמשת ילדיהם של צילה וזאב. הוא היה ילד יפהיטואר, מספר כל מי שהכיר אותו. כשהי

תבגר והפך לנער, התאהב במצלמה. חבריו לפלוגה ב"גולני", שבאו אתמול לחלוק לו כבוד אחרון, סיפרו כי היה שובב וצחקן, עם חוש הומור אירוני, שהירבה לצלם ולתעד במצלמתו כל שלב שעברו בחדר בטירונות. זמן קצר בלבד לאחר שסיימו את הקורס, כבר השתתפו הוא וחבריו למחלקה בקרבות של מלחמת לבנון.

ב-4 באוגוסט '82, במהלך קרב בשכונת הפל"י טים בורג' אלי-ברג'נה, נפצע אהרל'ה ברגלו מכי דור. הוא פונה והועבר במצב קל לביתו 20 בבית החולים תל-השומר. בטרם הוכנס לחדר הניתוח,

"בשבילי", אמר אתמול זאב קצף, "המוות של בני אהרל'ה הוא הקלה גדולה. אולי ה'הישג' הרפואי שהחזיק אותו בחיים בא כדי לכפר על הפאשלה הנוראה" ● 17 שנים אחרי היום הנורא שבו הוכנס אהרל'ה לחדר הניתוח עם פציעה קלה, עדיין שואלת צילה קצף איך קרה שהוא יצא משם כשהוא מחוסר הכרה: "אם היו אומרים לי שהוא קיבל כדור בראש ונגמר, הייתי חיה יותר בשלום עם עצמי"

עמליה ארגמן-ברנע

סיפור חייו של אהרל'ה (אהרון) קצף משתרע על פני 19 שנים, עד הפציעה. 17 וחצי השנים שבאו אחרי הפציעה, והסתיימו השבוע, הן סיפור מותו המתמשך.

"הם הרגו לי את הילד", אמרה אתמול צילה קצף, אמו של אהרל'ה. 17 השנים שחלפו לא הקוּוּ את הכעס. עד היום היא שואלת מה קרה שם, בחדר הניתוח של בית החולים תל-השומר, אליו הוכנס אהרל'ה עם כדור ברגלו, וש ממנו יצא מחוסר הכרה עם פגיעה מוחית קשה, שהותירה אותו בחיים ללא צלם אנוש.

"אם היו אומרים לי שהוא קיבל כדור בראש

עוד הספיק להתקשר לביתו והודיע כי נפצע באורח קל. כשיצא מחדר הניתוח כבר לא היה בהכרה. הוריו לא הספיקו לדבר עמו לפני שצלל לעולם הרממה.

זמן קצר לאחר שאיבד את הכרתו, התפתח נמק ברגלו הפצועה של אהרל'ה. בשלב זה הוריו חלט להעבירו מבית החולים תל-השומר למרכז הרפואי רמב"ם בחיפה. "הם פשוט גיערו חוצנם ממנו", אומרת צילה. "הם העבירו אותו למקום שיהיה רחוק מעיניהם, כדי שלא יצטרכו להתמודד יום יום עם התוצאות של המעשים שלהם".

ברמב"ם שהה אהרל'ה כמה חודשים, עד שהוריו עברו לבית לוינסטין שברעננה. רק כשהעבירו אותו לשם, מספרת צילה, "וראיתי מי האנשים ששוכבים שם במיטות ליד, הבנתי את גודל הטרagedיה. הבנתי שהגענו לכאן בגלל טעות נוראה שאיש לא היה מוכן לקחת עליה את האחריות".

"ליד אהרל'ה שכבה אז בחורה שאיבדה את ההכרה כתוצאה מטעות שאירעה במהלך לידה. אתמול", מספרת צילה, "התקשרה אלי אמה של אותה בחורה, שעדיין שוכבת בבית לוינסטין מחוסרת הכרה. היא שמעה בחדשות שאהרל'ה נפטר, והתקשרה כדי לומר לי: 'אני מאחלת לבת שלי שתיגאל מייסוריה, ממש כמו אהרל'ה'".

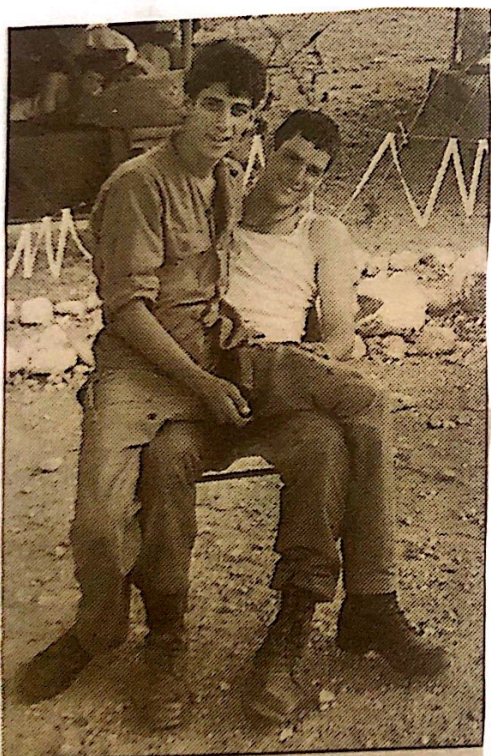
■ ■ ■

בחדרו של אהרל'ה בבית משפחת קצף בתל-אביב עדיין ניצבת מיטתו המסורגת. במיטה הזו היו משכיבים את אהרל'ה כאשר היו מוציאים אותו לחופשות מבית החולים. בשנים האחרונות הביאו את אהרל'ה הביתה רק בחגים. הגורל תיעתע בבני המשפחה. שנתיים וחצי

**„אין בנו כעס על החברים שלא באו לבקר”,
אמרה אתמול אחותו הגדולה של אהרל'ה.
„אנחנו מבינים שכולם היו צריכים ללכת
הלילה, וגם אנחנו עשינו זאת במידה מסויימת”**

אהרל'ה (משמאל) עם חברו

בריוק לאחר שאיבד את הכרתו באותו ניתוח, התעורר אהרל'ה והכרתו שבה אליו. אביו זאב הניח על שפתיו כמה ענבים ירוקים, ולפתע החל אהרל'ה למצוץ את הענבים ואט אט פקח את עיניו.

ההורים היו משוכנעים שקרה להם נס, ובקרב רוב הכל יחזור לקדמותו. אהרל'ה החל להגיב לסובבים אותו. הוא צעק, הוא בכה וצחק, ותיקש עם משפחתו בסימנים מוסכמים. למשל – לפתוח את הפה פעם אחת אם קר לו, או לפתוח את הפה פעמיים אם חם לו. הוא הביע שמחה בכל פעם שמישהו מבני המשפחה או החברים באו לבקר.

„חשבנו שהוא יוצא מזה”, אומרת צילה, „אבל עד מהרה הבנו שהוא התקדם עד קצה גבול היכולת שלו, ובאותה נקודה נעצר. בשלב מסוים הוא הפסיק לשתף פעולה, כי פשוט נמאס לו לציית לפקודות הטיפשיות – לפתוח את הפה, לסגור את הפה.”

„לא ידענו מה באמת עובר בראש שלו. לא ידענו אם הוא מודע למצבו. וזה היה הסבל הגדול ביותר.”

דול ביותר. הוא בעצם היה כמו ילד מפגר, והוא עובדה שצחק לא מעט, גרמה לנו להאמין שהוא אינו יודע באיזה מצב הוא נמצא. הידיעה נחסכה ממנו. אחרת, למה הוא צחק?”

■ ■ ■

עם השנים, התמעט מאוד מספרם של החברים שביאו לפקוד את מיטתו של אהרל'ה. אתמול הגיעו חבריו לחלוק לו כבוד אחרון, להכות על חטא על ששכחו אותו במשך שנים ארוכות. כאשר שמעו שאהרל'ה חטף כדור ברגל, סיפר מיי שהו אתמול, הם שמחו בשבילו. שמחו שהוא הציג ליה „להתחפף” מהמלחמה מהר עם פציעה קלה יחסית, „כי כולנו היינו אז בשר תותחים”.

אתמול עמדה סביב קברו של אהרל'ה חבורה של גברים בני 36, חבריו של אהרל'ה לפלוגה, שניסו להבין איך קרה שמשו נאטם בתוכם, איך קרה שבמשך כל השנים לא באו לבקר את חברם הפצוע. היו שאמרו כי העדיפו לזכור אותו כמו שהיה – בחור עירני, חביב וחייכני – והידיעה שימצאו מולם שבר כלי שהיה פעם חברם הטוב, הרתיעה אותם מלבוא לבקר.

אחרים אמרו כי עם תום המלחמה, אחרי שהשתתפו בכליכך הרבה הלוויית, היו עסוקים בפרק חדש בחייהם, בהקמת משפחות. הם סירבו להכיר בעובדה שלא הכל נגמר, שהמלחמה היא עדיין גובה קורבנות. הריחוק מהמשפחה של אהרל'ה, אמרו אתמול בגילוי לב, לא נבע משיכחה, אלא מרתיעה שהלכה והתעצמה עם השנים. „היה לנו לא נעים לבוא פתאום, אחרי כל-כך הרבה שנים שלא באנו”, סיפר אתמול אחד החברים.

„המצפון הביא אותנו לכאן היום”, אמר רועי קליגר, חברו לטירונות של אהרל'ה שספר לו. „השאלה היא רק מדוע לא באנו קודם”. „בעצם חבר'ה”, אמר אחד הנוכחים, „מעבר לכל המלים היפות, היינו חרא של בני אדם. היו כמה מאיתנו שחשבו שאהרל'ה כבר מת. כששמענו בחדשות שהוא מת, התייצבנו. עכשיו כולנו כאן. מצטערים.”

מאחר מדי, אבל לא שכתנו את אהרל'ה.
 "אין בנו בעס על החברים שלא באו לבקר",
 אמרה אתמול אחותי הגדולה של אהרל'ה. "אני
 חנו מבינים שכולם היו צריכים ללכת הלאה, וגם
 אנחנו עשינו זאת במידה מסוימת".

■ ■ ■

במשך כל השנים שחלפו מאז שאיבד את הכי
 רה, לא מסו בני משפחתו של אהרל'ה ממיטתו.
 מדי יום היו הוריו מגיעים לבית החולים בו
 שכב.

בעלי זאב היה הגיבור מבין שנינו, אומרת
 צילה. "הוא זה שמסך את כולנו הלאה ולא החי
 סיד אף יום מול מיטתו של אהרל'ה. אני בעצמי
 רציתי למות, אבל זאב הכריח את כולנו לחיות,
 להמשיך לאמץ עוגות יומולדת לילדים, להמ
 סיד ללכת למסיבות של הנכדים בנן.

רק עכשיו, אחרי 17 שנה נעשיתי אם שכר
 לה, היא מחייבת במדידות, עד עכשיו הייתי
 אם דפוקה. למדנו כלנו לא לשתף את החברה
 שמסביבנו במצבנו. פשוט בגלל שאף אחד לא
 יכול באמת לתפוס או להבין את המצב שהוא לא
 חיים ולא מוות, לא קיום ולא חוסר קיום".

במשך השנים שחלפו ניסו לשווא לגלות מה
 קרה בחדר הניתוח. "שנה אחרי שהוא נפצע",
 משחזרת צילה, "שאלה אותי עובדת סוציאלית
 של משרד הביטחון האם אני מעונינת בוועדת
 חקירה שתבדוק מה באמת קרה שם. אני אמרתי
 לה ודאי שאני רוצה, וזה צריך גם להיות רצון
 שלכם.

"הוקמה ועדת חקירה. הוועדה חקרה והגיעה
 למסקנה שקרה אחר משלושה דברים: או שתס
 חיף שומני נדר מאיזור הפציעה למוות, או שא
 הדל'ה היה רגיש לחומרי ההרדמה, או שבעת
 אודיר תדרה למוות. התשובות הללו לא סיפקו

אותנו ולא עזרו לנו להבין מה באמת קרה".
 ממשרד הבריאות נמסר אתמול כי לא התקב
 לה כל פניה בעניינו של אהרל'ה קצף ו"ל, וכי
 ההורים מוזמנים להפנות את תלונתם לנציב
 קבילות הציבור.

■ ■ ■

מותו של אהרל'ה בתחילת השבוע בא בהפת
 עה. בסוף השבוע עלה מאוד חומו. הרופאים אי
 בחנו כי מדובר בשפעת, מחלה שפקדה חולים
 נוספים במחלקה.

ביום האחרון בחייו ישבו הוריו ליד מיטתו עד
 השעה 10. בערב, כדרכם מדי יום. שעה אחרי
 שהלכו הביתה, התקשרו מבית החולים וביקשו
 מהם להגיע מהר. "אהרל'ה נפטר בשקט, בשנ
 תו", אומרת צילה, "לפחות החסד הזה נעשה
 עמו".

מאות באו אתמול לבית העלמין הצבאי בקי
 רית שאול, ללוות את אהרל'ה קצף בדרכו האח
 רונה, בטקס צבאי מלא.

כל זמן ההלוויה עמד זאב קצף ליד קבר בנו,
 ולא הזיל אף דמעה אחת. אנשים אחרים בכו,
 הוא לא. "בשבילי זו הקלה גדולה", אמר אתמול.
 "החיים של אהרל'ה ב-17 וחצי השנים האחרונות
 היו רק סבל ארוך ומיותר. מי יודע, אולי ה'הישג'
 של להחזיק אותו בחיים כל כך הרבה שנים, בא
 כדי לכפר על הפאסלה הנוראה שעשו. את
 קשר השתיקה בין הרופאים לא אנחנו נש
 בור".

"אהרל'ה מת נער צעיר",
 אמרה אתמול צילה, "הוא לא
 השתנה מאז פציעתו. אה
 רל'ה שלי, שהיה בן 36
 וחצי במוותו, נשאר הי
 לר יפה התואר שהיה
 בגיל 19".

